

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Stk/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8021200205
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hatalová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:8021200205.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): C.. X. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XX, XXX XX Y., proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, odbor dopravy a pozemných komunikácií, so sídlom Námestie mieru 3, 080 01 Prešov, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OCDPK-2020/033848-4 zo dňa 15.07.2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/18/2021-50 zo dňa 29.07.2021, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť o d m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov konania n e m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania.

o d ô v o d n e n i e :

I.
Konanie na krajskom súde a kasačná sťažnosť

1. Správnu žalobou podanou na Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OCDPK-2020/033848-4 zo dňa 15.07.2020, ktorým žalovaný odmietol odpor proti rozkazu o uložení pokuty č. OU-PO-OCDPK-2020/033848 zo dňa 19.06.2020, ktorým došlo k uloženiu pokuty za spáchanie správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov, ktorého sa dopustila V.. Z. F. tým, že dňa 15.06.2019 v čase o 10:39:22 h užívala vymedzený úsek cesty D1, 395,3 km, smer PP, vozidlom bez úhrady diaľničnej známky.

2. Krajský súd uznesením č. k. 3S/18/2021-50 zo dňa 29.07.2021 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“) odmietol žalobu žalobcu ako oneskorene podanú podľa § 98 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“). O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

3. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, a to z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. e), f), g) a j) SSP. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší správny súd SR“ alebo „kasačný súd“) napadnuté uznesenie zrušil. Záverom kasačnej sťažnosti uviedol, že si je plne vedomý požiadavky zastúpenia advokátom podľa § 449 ods. 1 SSP. Zároveň však vyjadril presvedčenie, že súd na požiadavke tohto ustanovenia SSP nebude striktnie trvať a uzná jeho kvalifikáciu v oblasti práva ako minimálne ekvivalentnú vysokoškolskému právnickému vzdelaniu druhého stupňa. Argumentoval tým, že je vysokoškolsky vzdelaný, talentovaný, právne spôsobilý syn dlhoročného právnik (niekdajšieho sudcu a advokáta) a má „celkom slušnú“ zbierku vlastných súdnych podaní rôzneho druhu.

4. Uznesením č. k. 3S/18/2021-67 zo dňa 19.11.2021 krajský súd, postupom podľa § 450 ods. 1 SSP, vyzval žalobcu na doplnenie kasačnej sťažnosti, nakoľko nemal za preukázané splnenie podmienky podľa § 449 ods. 1 SSP. Konkrétne žalobcu vyzval, aby predložil splnomocnenie preukazujúce zastúpenie žalobcu v konaní advokátom, resp. aby preukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Predmetné uznesenie odôvodnil tým, že na toto konanie sa nevzťahuje výnimka z povinného právneho zastúpenia sťažovateľa v kasačnom konaní v zmysle § 449 ods. 2 SSP, pretože ide o konanie o správnej žalobe proti rozhodnutiu vo veci správneho trestania podľa § 6 ods. 2 písm. b) SSP. V odôvodnení krajský súd ďalej uviedol, že žalobca k podanej kasačnej sťažnosti nepripojil splnomocnenie preukazujúce, že je v konaní zastúpený advokátom, a ani z kasačnej sťažnosti nevyplýva, že by bola spísaná a podpísaná právnym zástupcom. Taktiež nebolo doposiaľ v konaní preukázané, že by žalobca mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa v zmysle § 489 SSP. Krajský súd žalobcu zároveň poučil o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o zabezpečenie právneho zastúpenia, ako aj o možnom postupe kasačného súdu v zmysle § 459 písm. d) SSP, podľa ktorého kasačný súd kasačnú sťažnosť uznesením odmietne ako neprípustnú, ak neboli splnené podmienky podľa § 449 SSP.

5. Na uznesenie krajského súdu č. k. 3S/18/2021-67 zo dňa 19.11.2021 reagoval žalobca podaním zo dňa 14.12.2021, označeným ako „Odpoveď na výzvu“, v ktorom označil výzvu krajského súdu za nespĺniteľnú. Pokiaľ ide o podmienku povinného právneho zastúpenia podľa § 449 ods. 1 SSP, túto požiadavku považoval za diskriminačnú a v plnom rozsahu odkázal na argumentáciu prezentovanú v kasačnej sťažnosti. Najvyššiemu správne súdu SR navrhol, aby posúdil prijatie jeho kasačnej sťažnosti aj bez striktného splnenia § 449 SSP uznajúc jej kvalitu.

6. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa nevyjadril.

II.

Konanie na kasačnom súde a právny názor kasačného súdu

7. Najvyšší správny súd SR ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť sťažovateľa je nutné odmietnuť podľa § 459 písm. d) SSP ako neprípustnú z dôvodu, že neboli splnené podmienky právneho zastúpenia podľa § 449 SSP.

8. Podľa § 449 ods. 1 SSP: „Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.“

9. Podľa § 449 ods. 2 SSP: „Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak: a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.“

10. Podľa § 489 SSP: „Za vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa sa na účely tohto zákona považuje vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou; ak bolo vysokoškolské vzdelanie získané najprv v prvom stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby išlo v oboch stupňoch o vzdelanie v študijnom odbore právo.“

11. Podľa § 459 písm. d) SSP: „Kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak neboli splnené podmienky podľa § 449.“

12. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa správnou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy vo veci správneho trestania podľa § 6 ods. 2 písm. b) SSP (viď bod 1 odôvodnenia tohto uznesenia). Predmetom kasačného konania v súdnej veci je napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým bola odmietnutá žaloba žalobcu ako oneskorene podaná. Vzhľadom k tomu, že kasačná sťažnosť sťažovateľa nebola spísaná advokátom, ako i k tomu, že v súdnom spise sa nenachádzalo potvrdenie o dosiahnutí požadovaného vzdelania žalobcu (vysokoškolského právnického

vzdelania druhého stupňa), krajský súd postupom podľa § 450 ods. 1 SSP vyzval žalobcu uznesením č. k. 3S/18/2021-67 zo dňa 19.11.2021 na preukázanie splnenia podmienok podľa § 449 ods. 1 SSP resp. výnimky z povinného právneho zastúpenia advokátom v kasačnom konaní v zmysle § 449 ods. 2 SSP. Napriek poučeniu krajského súdu v predmetnom uznesení o následku neodstránenia vytýkaných väd, sťažovateľ v kasačnom konaní splnenie podmienok podľa § 449 SSP nepreukázal.

13. Primárne považuje kasačný súd za potrebné upriamiť pozornosť sťažovateľa na tú skutočnosť, že kasačná sťažnosť predstavuje osobitný opravný prostriedok majúci povahu mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je možné napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu vydané v správnom súdnictve. Konanie o kasačnej sťažnosti je teda samostatné konanie, účelom ktorého je posúdenie, či zo strany krajského súdu v konaní, respektíve pri jeho rozhodovaní, došlo k porušeniu zákona.

14. Na konanie o kasačnej sťažnosti v predmetnej právnej veci sa nevzťahuje výnimka z povinného právneho zastúpenia sťažovateľa v kasačnom konaní v zmysle § 449 ods. 2 písm. b) a c) SSP. V predmetnej právnej veci musí byť sťažovateľ v kasačnom konaní obligatórne právne zastúpený advokátom. Uvedené by v danom prípade neplatilo len za toho predpokladu, že sťažovateľ by preukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa predložením príslušného potvrdenia v zmysle § 489 SSP. Povinné právne zastúpenie v správnom súdnom konaní pred kasačným súdom je nevyhnutnou súčasťou profesionality, ale tiež aj zabezpečením toho, aby kasačná sťažnosť mala všetky potrebné náležitosti vrátane uvedenia a konkretizovania dôvodu, pre ktorý sa rozhodnutie krajského súdu napáda kasačnou sťažnosťou (uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžf/104/2014 zo dňa 07.09.2015, sp. zn. 8Sžfk/65/2017 zo dňa 12.12.2018, sp. zn. 8Sžk/17/2020 zo dňa 28.10.2020). Zároveň Správny súdny poriadok jednoznačne stanovuje, že sťažovateľ i opomenutý sťažovateľ musia byť zastúpení počas celého kasačného konania. Povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie kasačnej sťažnosti. Požiadavka vypracovania kasačnej sťažnosti advokátom a povinného zastúpenia advokátom v konaní o kasačnej sťažnosti je odôvodnená predovšetkým tým, že v konaní o kasačnej sťažnosti sa spravidla rozhodujú zložitejšie prípady a vedie sa spravidla spor o výklad práva, pričom zhromaždenie relevantnej argumentácie pre kasačný súd vyžaduje vysokú mieru právnej zručnosti a znalosti množstva právnych predpisov a rozhodnutí súdov (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 250/2021 zo dňa 15.06.2021). O povinnom zastúpení advokátom a o povinnom spísaní kasačnej sťažnosti musí byť účastník poučený v rozhodnutí krajského súdu s uvedením celého ustanovenia § 449 SSP.

15. Kasačný súd mal za preukázané, že sťažovateľ bol krajským súdom poučený o povinnom zastúpení a o povinnom spísaní kasačnej sťažnosti advokátom. Napriek uvedenej skutočnosti nesplnil povinnosť zastúpenia a spísania kasačnej sťažnosti advokátom, keďže nepreukázal, že v súlade s § 449 ods. 1 SSP podal kasačnú sťažnosť v zastúpení advokátom. Kasačný súd súčasne konštatuje, že sťažovateľ nepreukázal ani splnenie výnimky z povinnosti zastúpenia advokátom v zmysle § 449 ods. 2 písm. a) SSP, nakoľko do rozhodnutia kasačného súdu nepredložil potvrdenie o požadovanom vzdelaní v zmysle § 489 SSP.

16. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nebol v kasačnom konaní zastúpený advokátom, predmetná kasačná sťažnosť nebola spísaná advokátom a nepreukázal, že by mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa ako to predpisuje § 449 ods. 1 a § 449 ods. 2 písm. a) SSP (v spojení s § 489 SSP), pričom na danú vec nemožno aplikovať výnimky podľa § 449 ods. 2 písm. b) a c) SSP, kasačný súd rozhodol tak, že podľa § 459 písm. d) SSP kasačnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú, pretože neboli splnené podmienky podľa § 449 SSP.

17. Pre úplnosť kasačný súd dodáva, že súčasťou podanej kasačnej sťažnosti bola aj vznesená námietka zaujatosti sťažovateľa voči JUDr. Monike Tobiašovej, členke senátu, ktorá vo veci rozhodovala. Krajský súd dňa 21.01.2022 spísal úradný záznam, ktorý je súčasťou súdneho spisu, v ktorom vyhodnotil podanú námietku zaujatosti ako neskoro podanú, na ktorú správny súd neprihliada a ktorá sa nadriadenému správne súdu nepredkladá (§ 91 ods. 1 SSP druhá veta). Krajský súd uviedol, že sťažovateľ sa o dôvode vylúčenia dozvedel doručením napadnutého uznesenia dňa 13.09.2021. Námietku zaujatosti však uplatnil až v podanej kasačnej sťažnosti predloženej krajskému súdu dňa 13.10.2021 (zásielka odovzdaná na poštovú prepravu dňa 08.10.2021), teda po uplynutí 7 dňovej lehoty, odkedy sa o dôvode vylúčenia dozvedel (§ 91 ods. 1 SSP prvá veta).

18. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže kasačná sťažnosť bola odmietnutá.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.